

Sygn. akt II CSK 345/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa S. W.

przeciwko P. Spółce Akcyjnej

z siedzibą w W.

o rentę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 grudnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 29 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 1052/14

uzupełnionego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 11 lutego 2015 r., sygn. akt I ACa 1052/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) przyznaje adwokat A.P. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Łodzi kwotę 2.700,- (dwa tysiące siedemset) zł, powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną z urzędu powodowi S.W. w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Powód S. W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 stycznia 2015 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 maja 2014 r. poprzez oddalenie powództwa przeciwko P. SA z siedzibą w W..

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powód oparł na przyczynie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) ma miejsce wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka,

tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił oraz przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację.

Skarżący wskazał, że jego zdaniem naruszono w sposób oczywisty przepisy postępowania, tj. art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. oraz prawa materialnego, tj. art. 444 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.c. i art. 6 k.c., „przez co doszło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej sądu II instancji”. Uzasadnienie powołanej przyczyny składa się z powtórzenia podstawy faktycznej, wskazaniu że w ocenie powoda „zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym dowodów z dokumentów, a interpretowany przez sąd II instancji w wymieniony sposób świadczy o nierozważeniu, pominięciu i braku oceny szeregu dowodów znajdujących się w aktach sprawy, co doprowadziło do naruszenia prawa materialnego, a z drugiej przez uchybienie przepisom postępowania, które miały istotny wpływ na wynik sprawy”.

Motywy powołanej przyczyny kasacyjnej nie tylko nie potwierdzają jej istnienia ale i wskazują na niespełnienie ustawowych wymagań. Po pierwsze kognicja Sądu Najwyższego nie obejmuje badania prawidłowości podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, bowiem zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. jest on związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, a w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Po drugie jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy sporządzenie uzasadnienia nie odpowiadającego wymaganiom, jakie stawia przepis art. 328 k.p.c., wyjątkowo może wypełniać podstawę kasacyjną, gdy nie poddaje się kontroli kasacyjnej, w szczególności gdy

nie ma wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera takie braki, które ją uniemożliwiają (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83, z dnia 26 listopada 1999 r., III CKN 460/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 100, z dnia 9 marca 2006r., I CSK 147/05, nie publ., z dnia 16 stycznia 2006 r., V CK 405/04, nie publ., z dnia 4 stycznia 2007 r., V CSK 364/06, nie publ., z dnia 21 marca 2007 r., I CSK 458/06, nie publ.). Uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest bardzo obszerne (32 strony), szczegółowe i wnikliwe. Nie wchodząc w meritum rozstrzygnięcia w żaden sposób nie można zatem przyjąć, że ocena jego prawidłowości i zasadności była niemożliwa. Po trzecie skarżący ograniczył się do przytoczonych ogólników i w istocie uchylił od wykazania na czym miałyby polegać oczywistość naruszenia powołanych w niej przepisów w kontekście niniejszej sprawy. Nie doszło również do uchybienia art. 382 k.p.c., gdyż skoro Sąd Apelacyjny podzielił przytoczoną w motywach podstawę faktyczną rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji w całości, to pośrednio odwołał się do oceny dowodów i nie zachodziła potrzeba jej ponawiania. Po czwarte wywód motywujący wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania odwołuje się wprost do uzasadnienia określonych podstaw skargi. Tymczasem w postępowaniu w przedmiocie wniosku o przyjęcie skargi Sąd Najwyższy nie może wprost ani pośrednio badać podstaw kasacyjnych i ich argumentów przytoczonych na ich poparcie.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania oraz orzekł o wynagrodzeniu pełnomocnika skarżącego za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną z urzędu na mocy § 19 w zw. z § 13 ust. 4 pkt 2 i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 461 ze zm.).